ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΡΟΝΟΙᾼ

ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 171

Η ΒΟΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΟΥΜΕΝΩΝ

Ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ ἄκρου τοῦ ἀπεράντου εὐρωπαϊκοῦ πολεμικοῦ μετώπου μέχρι τοῦ ἀνατολικοῦ τὰ ἐρείπια τῶν ἐρημωθέντων ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν βαρβάρων τόπων καὶ τὰ ῥάκη τῶν κατασπαραχθέντων ἀμάχων καὶ ἀδυνάτων πληθυσμῶν ἐν ἀνατριχιαστικῇ ἁρμονίᾳ αἴρουσι πρὸς τὸν Θεὸν τῆς δικαιοσύνης βοὴν διαμαρτυρίας καὶ γόους ἐκδικήσεως.

Ἐν ἐκκλήσει αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διανοουμένους καὶ καλλιτέχνας ὁ παρ᾽ ἡμῖν ἀντιπρόσωπος τοῦ μαρτυρικοῦ ἀλλ᾽ ἀδαμάστου Βελγίου κ. Φ. βὰν ντὲν Βὸς ὑπὲρ ἀνασυστάσεως, κοινῇ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν προσπαθείᾳ, τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λουβαίν, τῆς ἱερᾶς ταύτης ἑστίας τοῦ ὑψηλοτέρου πολιτισμοῦ τῆς πατρίδος του, ἀφ᾽ οὗ ἀπέδειξε διὰ πραγμάτων τὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, ἀλλ᾽ ἁπλῶς ἐκ νερωνείων ἐνστίκτων, καταστροφὴν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τῆς περιωνύμου πόλεως, ἐπάγεται:

«Ἂς παραθέσωμεν ἅπαξ ἔτι τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ ἐγκλήματος:

1. Ἡ Μητρόπολις τῆς Λουβαίν, ἣν οἱ Γερμανοὶ πυρποληταὶ προσέβαλον ἐκ τῆς στέγης ῥίψαντες πετρέλαιον, ἦτο θαυμάσιος γοτθικὸς ναὸς περιέχων ἔργα μεγίστης ἀξίας, εἰκόνας, γλυπτὰ ἐκ λίθου καὶ

ξύλου καὶ σκήνωμα χρονολογούμενον ἀπὸ τοῦ 1840, ὅπερ ἦτο μοναδικὸν ἀριστούργημα ἀρχιτεκτονικῆς.

2. Αἱ στοαὶ τῆς Λουβαίν, ἄσυλον τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπετέλουν ἐπιβλητικὸν ὑπόδειγμα τῆς τέχνης τοῦ ιδ΄ αἰῶνος.

3. Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου περιεῖχε 250,000 τόμους, ὧν οἱ 500 χειρόγραφοι καὶ 1000 ἐκ τῶν σπανιωτάτων. Καὶ παρὰ τὰ βιβλία σπανίας συλλογὰς καὶ πίνακας, ἀποτελοῦντας τὴν δόξαν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἰδοὺ οἱ θησαυροὶ οἵτινες συνεκεντρώθησαν δι᾽ ἐργασίας πέντε αἰώνων, καὶ οἵτινες ἐγένοντο ἐν ὀλίγαις ὥραις παρανάλωμα τοῦ πυρὸς τῆς Βαρβαρότητος....»

Διαβαίνομεν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐναντίον τῆς ὁποίας, ὡς μιᾶς τῶν πρώτων ἑστιῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς μόνης, ἣν δύναται νὰ πλήξῃ ἐγγύθεν ὁ κοσμοκρατορίαν νοσῶν Γερμανισμός, ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐξεμεῖ ὅλην τὴν λύσσαν αὐτοῦ, πατῶν καὶ δῃῶν τὰς ἀνατολικὰς αὐτῆς ἐπαρχίας. Καὶ ἐνταῦθα δὲν εἶναι μόνον οἱ πληθυσμοί, οἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς ἀνηκούστους ἀγγαρείας καὶ καταισχύνας· εἶναι καὶ τὰ ἔργα τῆς τέχνης, εἶναι καὶ τὰ κέντρα τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἅτινα ὑπέστησαν ἀνεπανορθώτους καταστροφὰς καὶ διαρπαγάς· εἶναι ἀκόμη τὰ ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἡμερώσεως, ἅτινα πυρπολοῦνται ἢ ἀνατινάσσονται, εἶναι αὐτὰ τὰ δῶρα τῆς μητρὸς γῆς, τὰ δάση καὶ αἱ φυτεῖαι καὶ οἱ καρποί, οἵτινες καταστρέφονται ἁπλῶς πρὸς κορεσμὸν τῆς μανίας τῆς καταστροφῆς.

«Οὐδενὸς ἐφείσθησαν λέγει ὁ Γάλλος Ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν κ. Πισὼν ἐν διαμαρτυρίᾳ του πρὸς τὴν παγκόσμιον κοινὴν γνώμην, προκειμένου περὶ τῶν δυστυχῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν μας, τοὺς ὁποίους ἀπέσπων κτηνωδῶς ἐκ τῶν κατοικιῶν των καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους των καὶ μετέφερον ἀλλαχοῦ καθ᾽ ὁμάδας. Ὠθούμενοι ὑπὸ τῶν ὑποχωρούντων γερμανικῶν στρατευμάτων ὡς ἀγέλαι, βλέπουν ὄπισθέν των διαρπαζομένας καὶ καταστρεφομένας τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἐργοστάσιά των, πυπολούμενα τὰ σχολεῖα καὶ τὰ νοσοκομεῖα, ἀνατινασσομένας εἰς τὸν ἀέρα τὰς ἐκκλησίας των, διαρπαζομένους τοὺς κήπους των καὶ ὅλας τὰς φυτείας των. Εὑρίσκουν ἤδη τὰ προελαύνοντα στρατεύματά μας πόλεις καὶ χωρία ὑπονομευμένας, τὰς ὁδοὺς πλήρεις καταχθονίων μηχανημάτων, ὧν ἡ ἔκρηξις σοφῶς ἔχει ἐπιβραδυνθῇ διὰ νὰ ἐπιφέρῃ

τὸν ὁμαδικὸν φόνον τῶν πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιστρέφουν εἰς τὰς ἑστίας των»....

Ἐὰν διέλθωμεν τώρα καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ παρακολουθήσωμεν τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν στρατόν, μετὰ τὴν ἄδοξον καὶ ἐπονείδιστον πτῶσιν τῶν περιβοήτων Πρώσσων τῆς Ἀνατολῆς, ἀνακαταλαμβάνοντα τὰ διὰ προδοσίας παραδοθέντα πρὸ διετίας εἰς αὐτοὺς ἐδάφη τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας, ποίαν φρίκην πρώτην καὶ ποίαν δευτέραν νὰ ἀναφέρωμεν; Ἡ πόλις Σέρραι τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1916, τέσσαρας μῆνας μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατάληψιν, ἀπογραφῆς γενομένης εὑρέθη ἔχουσα 24000 κατοίκων. Σήμερον μόλις 6000 εὑρέθησαν ἐκεῖ, ἐρείπια ἀνθρώπινα. 5000 ἀπέθανον ἐντὸς τῆς πόλεως ἐκ τῶν βασάνων καὶ τῶν στερήσεων, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπήχθησαν εἰς Βουλγαρίαν, οἱ μὲν ἄνδρες εἰς καταναγκαστικὰ ἔργα, αἱ δὲ γυναῖκες εἰς τὴν ἀτίμωσιν!... Ὁ σοφὸς καὶ πατριωτικώτατος Μητροπολίτης Σερρῶν Ἀπόστολος, ὅστις ἐπὶ τῆς πρώτης καταλήψεως τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον οὐδὲν ηὔχετο εἰμὴ ἑλληνοβουλγαρικὸν πόλεμον ὅπως ἀπελευθερωθῇ ἡ πόλις του τοῦ βουλγαρικοῦ ζυγοῦ, καὶ ὅστις ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ πραγματουμένην τὴν εὐχήν του, ἀπέθανεν ἐκ μαρασμοῦ ὅτε εἶδεν ἐκ δευτέρου τὴν πόλιν του αἱμόφυρτον ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ Βουλγάρου, τὰς Ἐκκλησίας της κατεδαφιζομένας καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸ ποίμνιόν του ἀπαγομένους εἰς ἄγνωστον τύχην ἢ τὴν ἐπὶ θανάτῳ...

*«**Παροῦσα γενεά,** κύριε Πρόεδρε, εἶπεν εἰς τὸν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνακατάληψιν ἐπισκεφθέντα τὴν μαρτυρικὴν πόλιν Πρωθυπουργὸν ἀντιπρόσωπός τις τῶν ἐναπολειφθέντων κατοίκων, **δὲν ὑπάρχει!** Ἡμεῖς, τὰ ἐναπομείναντα ἑλληνικὰ ῥάκη, οὐδὲ νὰ σᾶς ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας ἔχομεν τὴν δύναμιν· τὴν μέλλουσαν γενεὰν προστατεύσατε, καὶ αὐτὴ ἂς δυνηθῇ νὰ ἐκδηλώσῃ καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν καταπροδοθέντων αὐτῶν μερῶν εἰς Σὲ τὸν σωτῆρα καὶ πατέρα...»*

Ἡ βοὴ πρὸς δικαιοσύνην καὶ ἐκδίκησιν τῶν ἀδικουμένων ἀναβαίνει μυριόστομος πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ πάσης γωνίας τῆς ἐρημωθείσης γῆς· καὶ εἶναι ἡ βοὴ αὕτη ἀνατριχιαστικὴ ἁρμονία τῆς φωνῆς τοῦ αἵματος τῶν ἀδίκως καὶ ἀθώως θανατωθέντων, τοῦ στεναγμοῦ τῶν ἀποψιλωθέντων δασῶν, τοῦ τριγμοῦ τῶν πυρποληθέντων μνη-

μνείων, τοῦ δούπου τῶν κρημνισθέντων ναῶν τῆς Θεότητος καὶ το πολιτισμοῦ, τῶν γόων τῆς κατασπαραχθείσης γῆς, τῶν ὀλολυγμῶν τῶ ἐναπολειφθέντων ἐμψύχων καὶ ἀψύχων ἐρειπίων.

Ἀλλὰ δόξα τῷ Θεῷ. Ἡ ἡμέρα τῆς δικαιοσύνης ἀνέτειλεν ἤδι Ὁ Κύριος προστίθησιν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ δύναμιν καὶ κράτος εἰς τοὺ ἀγωνιστὰς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλι καθ' ἣν ἡ ἰαχὴ τοῦ θριάμβου θὰ καλύψῃ τοὺς γόους τῶν ἀδικου μένων ἐγγίζει, ἤγγικεν, ὡς μαρτυροῦσι τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν. Ἔ μικρόν, καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἀναβαίνουσα ἀναγεγεννημένη ἐκ τῆς κολυμ βήθρας τοῦ αἵματος καὶ σοφωτέρα ἢ μέχρι τοῦδε καὶ μετ' ἀκριβε στέρας ἐπιγνώσεως τῶν σκοπῶν αὐτῆς, θὰ ἐπαναλάβῃ τὸν διακοπέντ πρὸς τὰ ὑψηλὰ εἰρηνικὰ αὐτῆς ἰδεώδη δρόμον.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Β΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Πολλάκις ὁ κόσμος περιορίζει τὴν φροντίδα τῆς καθαριότητο μόνον εἰς τὴν ὑλικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν. Οὕτω, ἐνῷ λούετο τὸ σῶμα καὶ πλύνονται αἱ χεῖρες καὶ καθαρίζονται τὰ ἐνδύματο εἰς τὴν ψυχὴν σωρεύονται ἀκαθαρσίαι, καὶ ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν σῶμ καὶ πνεῦμα καθίστανται δοχεῖα καὶ ὄργανα παντοίων μολυσμῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑψώνει φωνὴν κατὰ τῆς τοιαύτης μο λύνσεως. Καὶ τί συμβουλεύει, ἀλλὰ καὶ ἀξιοῖ; «*Καθαρίσωμεν ἑαυ τοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιω σύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ*».

«*Καθαρίσωμεν ἑαυτούς*» ὥστε δυνατὸν νὰ εἶνέ τις μέλος τῆ Ἐκκλησίας, καὶ ὅμως νὰ ἔχῃ ἀνάγκην καθαρισμοῦ. Εἰς τὴν τοιαύτη περίπτωσιν εὑρίσκονται ἑκατομμύρια χριστιανῶν. Εἴτε ἐκ προθέσεω εἴτε ἐξ ἀδυναμίας, εἴτε ἐξ ἀπροσεξίας, εἴτε διανοίᾳ, εἴτε λόγῳ, εἴτ ἔργῳ, καὶ μετὰ τὸ βάπτισμά των, καὶ μετὰ τὴν χριστιανικὴν προ σωνυμίαν των, καὶ παρὰ τὰς ἐξομολογήσεις των καὶ τὴν προσέλευ σίν των εἰς τὴν θείαν κοινωνίαν, περισσότερον ὁ εἷς, ὀλιγώτερο

ὁ ἄλλος, ἐμπλέκονται εἰς τὴν ἁμαρτίαν καὶ ἔρχονται εἰς συνάφειαν πρὸς παντοίους μολυσμοὺς τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ πνεύματος.

Ἐὰν εἶνε τοῦτο λυπηρόν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ πολὺ παράδοξον. Δυστυχῶς ἡ ἁμαρτία εἶνε εὐπερίστατος, ὀλίγαι δὲ εἶνε αἱ ψυχαὶ αἱ δυνάμεναι νὰ τὴν νικήσουν ἐνωρὶς καὶ ἀμόλυντοι καὶ ἁγναὶ νὰ διέρχωνται τοῦ λοιποῦ τὰς τρίβους τοῦ βίου των.

Ἀλλ᾽ ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι δικαιολογεῖται ἡ ἐπ᾽ ἀόριστον παράτασις τοῦ μολυσμοῦ μας. Ὀφείλομεν νὰ καταβάλλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἀπαλλαγῶμεν ἀπ᾽ αὐτὸν τὸ ταχύτερον. Διότι δὲν φθάνει νὰ καθαριζώμεθα, πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς μίαν ὁριστικὴν ἠθικὴν καθαρότητα. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ Παῦλος, θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἡ προσπάθεια ὀφείλει νὰ γείνῃ καὶ πρᾶγμα, δὲν εἶπε: *καθαρίζωμεν ἑαυτούς,* ἀλλὰ «***καθαρίσωμεν***».

Καὶ ἡ καθαρότης αὐτὴ ἀπαιτεῖται νὰ γείνῃ *πλήρης*. Τοῦτο ἐνδεικνύει ὁ ἀπόστολος προσθέτων «*ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος*». Ὁ ἠθικὸς καθαρμὸς δηλαδὴ πρέπει νὰ περιλάβῃ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, ὥστε νὰ μὴ μολυνώμεθα πλέον οὔτε ἀπὸ τὰ σωματικά, οὔτε ἀπὸ τὰ πνευματικὰ ἁμαρτήματα, ἀλλὰ νὰ εἴμεθα ἔξω τῶν ἁμαρτιῶν *πάσης φύσεως*. Ὀφείλομεν δὲ συγχρόνως νὰ καθαρισθῶμεν ὄχι μόνον κατὰ πᾶσαν τὴν ἔννοιαν, *ἀλλὰ καὶ καθ᾽ ὅλον ἡμῶν τὸ βάθος*, ὥστε ἡ ἁμαρτία νὰ μὴ μᾶς ἐπηρεάζῃ *ποσῶς* πλέον, *ἀλλὰ νὰ εἶνε καθόλου καὶ καθ᾽ οἱονδήποτε βαθμόν της ἐντελῶς ξένη πρὸς ἡμᾶς.*

Ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ εἶνε ὅρος ἀπαραίτητος πρὸς πραγματοποίησιν παρ᾽ ἡμῶν τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τῆς ἁγιότητος, πρὸς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καταγείνῃ πᾶς χριστιανός. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἄγνοια ἀφ᾽ ἑνὸς τὸ δέλεαρ τῆς ἁμαρτίας ἀφ᾽ ἑτέρου δύνανται νὰ ἐγείρουν ζήτημα καὶ νὰ εἴπουν: ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀσθενὲς ὄν, ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶνε τόσον πολυεύσπλαχνος, πῶς θ᾽ ἀπαιτήσῃ τόσην καθαρότητα καὶ τοιαύτην τελειότητα; — ὁ ἀπόστολος μᾶς διαφωτίζει. Καὶ τί μᾶς λέγει; ὅτι ἔχωμεν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς μᾶς θέλει νὰ εἴμεθα ναός του ἔμψυχος καὶ κατοικητήρια τοῦ ἁγίου του Πνεύματος, ἀλλὰ καὶ διότι, ἑστία Αὐτὸς ἁγιότητος, μόνον ἁγίους δέχεται καὶ μόνον διὰ πλήρους ἡμῶν ἀπομακρύνσεως ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας ἤτοι

ἀπὸ πάσης ἁμαρτωλῆς συναφείας καὶ ἀναστροφῆς θὰ δεχθῇ νὰ μ
θεωρήσῃ υἱοὺς καὶ θυγατέρας του.

Ὡς πρὸς τὴν δυσκολίαν τοῦ τοιούτου ἠθικοῦ κατορθώματος
ἀπόστολος μᾶς ὑποδεικνύει τὸ μέσον τῆς ὑπερπηδήσεώς της. Κ
εἶνε τοῦτο *ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ*, «ἐπιτηροῦντες, λέγει, ἁγιωσύνην
φόβῳ Θεοῦ». Τί εἶνε ὁ φόβος οὗτος; Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν πίσ
τὸ πρὸς τὸ Θεὸν σέβας, ἡ πρὸς τὸν Θεὸν παράκλησις, ἡ συνείδ
σις τῆς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εὐθύνης καὶ ἡ σπουδαία καὶ συστημ
τικὴ προσπάθεια τοῦ νὰ εὑρισκώμεθα πάντοτε ἐν τάξει πρὸς τ
θείας προσταγάς.

Θὰ ἐπλανᾶτο τις οἰκτρῶς, ἐὰν ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τ
ἁγιότητος, δυνατὴ καὶ εὔλογος εἰς ἄλλους παρελθόντας καιρούς, δ
ἔχει πλέον κῦρος εἰς τὴν ἐποχὴν τὴν ἰδικήν μας. Εἶνέ τις χριστι
νός; ὀφείλει νὰ εἶνε καὶ ἅγιος. Οὐδὲ πρέπει νὰ μᾶς τρομά
ἡ λέξις· διότι ἅγιος δὲν εἶνε μόνον ὁ ἀσκητής, ὁ ταλαιπωρῶν τ
ἑαυτόν του καὶ καθυποβαλλόμενος εἰς μυρίας στερήσεις. Ἡ ἁγι
σύνη εἶνε ἡ μετὰ πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, σωφροσύνης καὶ σεμν
τητος ζωή· θὰ ἦτο δὲ τερατῶδες ἐὰν ὁ Θεὸς μᾶς ἐδέχετο, ἐνῷ δ
τελέσαμεν παραβάται τῶν ἀρετῶν τούτων.

Γνωρίζετε διατὶ τόσοι καὶ τόσοι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκτίθενται
μολυσμοὺς καὶ νὰ ἀποφαίνωνται ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐπιτελῶ
ἁγιωσύνην; Διότι εἶνε ἀδίδακτοι καὶ μὲ ψευδῆ ἰδέαν περὶ τῶν κ
θηκόντων των, τῶν εὐθυνῶν των, τοῦ προορισμοῦ των, νομίζο
ὅτι καὶ μὲ ἥμισυν μόνον καθαρισμόν, συμπεπλεγμένον μὲ ἀρκε
ἀκόμη μολυσμόν, θὰ γείνουν εὐπρόσδεκτοι παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἀπόστολος μᾶς ἐξάγει ἀπὸ τὴν πλάνην ταύτην. Τί λέγει;
εἴμεθα ναὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἑπομένως ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα καθα
καὶ ἅγιοι ὡς ἁρμόζει εἰς ἕνα ναόν, ὅτι μόνον ἀπέχοντες ἀπὸ π
ἀκάθαρτον θὰ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὸν Θεὸν πατέρα καὶ ν' ἀ
γνωριζώμεθα ὑπ' αὐτοῦ ὡς τέκνα του· καὶ ὅτι θὰ γείνωμεν δεκ
εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ βασιλείαν του μόνον ἐὰν καθαρίσω
ἐντελῶς τοὺς ἑαυτούς μας ἀπὸ παντὸς σαρκικοῦ καὶ πνευματι
μολυσμοῦ καὶ ἐπιτελῶμεν ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΥΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΓ. ΓΡΑΦΩΝ

Γ'

Οἱ Ἕλληνες καὶ Ρωμαῖοι ἦσαν ἄλλως τε λαοὶ γεωργικώτεροι τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδίδοντο μᾶλλον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν· ἐκτὸς τούτου κατῴκουν εἰς χώρας μὲ ποικιλόσχημον ἔδαφος καὶ διὰ πλουσίας κεκοσμημένας βλαστήσεως, καὶ ἡ προσοχή των κατὰ συνέπειαν ἐστρέφετο πάντοτε πρὸς ἐκεῖνα τὰ ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα ἐστόλιζον καὶ ἐπλούτιζον τὸν τόπον των. Ὁ Ἑβραϊκὸς ὅμως λαὸς ἦτο ἔκπαλαι λαὸς ποιμενικός, ἐξελθὼν ἀπὸ τὰς πεδιάδας τῆς Αἰγύπτου, διελθὼν τὰς μᾶλλον περιπετειώδεις ἐποχὰς τῆς ἱστορίας του ἐν μέσῳ τῶν ἀνίκμων βράχων τῆς ἐρήμου· αἱ παραδόσεις του κατ᾽ ἀκολουθίαν ἔπρεπε νὰ ὦσιν ἀνάλογοι πρὸς ἐκείνας φυλῆς νομαδικῆς καὶ ποιμενικῆς. Ἡ φιλολογία τῶν Ἑβραίων ἦτο ἀποκλειστικῶς θρησκευτική· παρ᾽ αὐτοῖς ὁ ἱστορικὸς καὶ ὁ ποιητὴς συγχέονται μετὰ τοῦ θύτου καὶ τοῦ προφήτου, ἐν δὲ τῷ Μωσαϊκῷ νόμῳ τὸ ζῷον θεωρεῖται σπουδαιότερον καὶ μᾶλλον ἄξιον προσοχῆς ἢ τὸ φυτόν. Ἐκ τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν προσφερομένων θυσιῶν καταδεικνύεται ὅτι ἡ θρησκεία τοῦ Ἰσραὴλ ἦτο θρησκεία λαοῦ οὐσιωδῶς κτηνοτροφικοῦ, ὅστις τὸν πλοῦτόν του ἐστήριζεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως πολυαρίθμων ποιμνίων, ὡς δευτερευούσης ἀξίας ἀντικείμενα θεωρῶν τὰ φυτικὰ τῆς γῆς προϊόντα.

Ὁ διὰ τὴν ἀνόργανον φύσιν θαυμασμὸς τῶν Ἑβραίων εἶνε ἐπίσης εὐεξήγητος. Κατῴκουν εἰς τόπον, ἐν ᾧ πιθανῶς τὰ φυτὰ δὲν ἀνεπτύσσοντο δαψιλῶς καὶ διήρχοντο, ὡς καὶ σήμερον παρατηρεῖται, τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς των ἐπὶ τῶν δωμάτων μᾶλλον τῶν οἰκιῶν των, παρὰ ἐντὸς κήπων καὶ ἀλσῶν θαυμάζοντες τὸ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν των στερέωμα καὶ τὰ ἐν αὐτῷ μαρμαίροντα οὐράνια σώματα. Χάριν δὲ τῆς διατροφῆς τῶν ποιμνίων των ἠναγκάζοντο νὰ μεταβαίνωσι, πρὸ πάντων ἐν καιρῷ νυκτὸς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ καύσωνος τῆς ἡμέρας, εἰς μεμακρυσμένας χορτογόνους πεδιάδας καὶ νὰ στρέφωσιν οὕτω τὴν προσοχήν των πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἀστέρας τοὺς ὁποίους εἶχον ὡς ὁδηγοὺς καὶ παρὰ τῶν ὁποίων ἀνέμενον τὰς εὐνοϊκὰς ἢ ἐπιβλαβεῖς διὰ τὰ ποίμνιά των ἀτμοσφαιρι-

κὰς μεταβολάς. Ἡ θρησκεία τοῦ Μωϋσέως συνετέλεσε καὶ αὕτη κατὰ πολὺ εἰς τὴν τοιαύτην ἐξασθένησιν τῆς πρὸς τὰ φυτὰ ἀγάπης καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τῶν Ἑβραίων. Τὰ ἄνθη μὲ τὸν ἀκτινοβόλον χρωματισμόν των καὶ τὰ ἡδύπνοα μύρα των, τὸ δάσος μὲ τὴν μυστηριώδη σιωπήν του καὶ τὸ σκιερόν του φύλλωμα ἀνυψοῦσι τὴν διάνοιαν πρὸς ἕνα Θεὸν ἀγάπης καὶ μακροθυμίας, ἐνῷ οἱ Ἑβραῖοι ὑμοῦνσι τὸν Θεὸν τοῦ Σινᾶ, τὸν μέγαν καὶ φοβερὸν Θεὸν ὅστις «ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν ποιεῖ αὐτὴν τρέμειν, ἅπτεται τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται». (Ψαλ. ΡΓ΄. 32). Εἰθισμένοι ὡς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν των ἐθίμων νὰ βλέπωσι ῥέον τὸ αἷμα, «καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἱματοχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις» (Ἑβρ. Θ΄. 22) καὶ τὰ θύματα ἀσπαίροντα πρὸ τῶν ποδῶν των, εἶχον καταντήση αἱμοδιψεῖς καὶ σκληροτράχηλοι, δὲν ἐπτοοῦντο πρὸ τοῦ ἐγκλήματος, ὡς ὁ δήμιος πρὸ τοῦ ἀθῴου θύματός του· καὶ ἦτο βεβαίως ἀνάγκη νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Μωϋσῆς οὐχὶ τὸν οἶκτον, τὴν συμπάθειαν ἢ αἰσθήματα λεπτὰ τῶν ὁποίων ἡ καρδία των δὲν ἦτο ἐπιδεκτική, ὡς ἀποτραχυνθεῖσα ἐκ τῆς θέας τῶν σφαγίων, ἀλλὰ τὸν φόβον πρὸς ἕνα Θεὸν ὑψιβρεμέτην, διασπείροντα φλόγας καὶ πανωλεθρίαν ὡς ὁ Βεζούβιος, ὅπως δυνηθῇ νὰ τοὺς συγκρατήσῃ ἐν τῇ ἀκαθέκτῳ αὐτῶν πρὸς τὴν κακίαν ῥοπῇ. Εἰς παρομοίων ἀνθρώπων καρδίας πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμφυτευθῇ ἡ πρὸς τὰ ἀσθενῆ δημιουργήματα ἀγάπη, ὁ πόθος πρὸς μελέτην τῶν μέσων δι᾽ ὧν θὰ ἠδύναντο νὰ τὰ περιποιηθῶσι καὶ νὰ τὰ προστατεύσωσι, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἐνεποίει αὐτοῖς ἐντύπωσιν ἡ ὄψις των, τὸ ἄρωμα, τὰ θέλγητρά των, ἀλλὰ τὰ ἐθεώρουν ὡς ἀνάξια προσοχῆς καὶ μελέτης;

Ἰδοὺ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους οὐ μόνον ἡ φυτολογία ἀλλὰ καὶ πᾶσα σχεδὸν ἐπὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων μελέτη παρημελήθη παρ᾽ Ἑβραίοις τοσοῦτον ὥστε οὔτε τὰ ὀνόματα τῶν Ἑβραϊστὶ ἀναφερομένων ζῴων ἢ φυτῶν, καὶ κυρίως τῶν τελευταίων, νὰ μὴ δύνανται οἱ ἑρμηνευταὶ νὰ μεταφράσωσι προσηκόντως, ἀλλ᾽ εἰς τὸ αὐτὸ πολλάκις φυτόν, ποικίλας νὰ δίδωσιν ὀνομασίας διαφερούσας μεγάλως ἀπ᾽ ἀλλήλων. Οὕτω λ. χ. ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κειμένῳ ὑπάρχει ἡ λέξις Alah τὴν ὁποίαν οἱ μὲν μετέφρασαν διὰ τῆς λέξεως Δρῦς, οἱ δὲ διὰ τῆς λέξεως Φιλύρα, ἄλλοι διὰ τοῦ Πλάτανος καὶ ὁ Martin

εἰς μὲν τὸ χωρίον τοῦ Ἡσαΐου ϛ΄. 13 διὰ τοῦ Δρῦς, εἰς δὲ τὸ τοῦ Ὠσηὲ Δ΄. 13 διὰ τοῦ Φιλύρα. Ἀπέναντι τοιαύτης ἀβεβαιότητος ἕνεκα τῆς ὁποίας πολλὰ ὀνόματα ἐδόθησαν τυχαίως καὶ ἀβασανίστως παρὰ τῶν μεταφραστῶν, ἡ ἀκριβὴς παράστασις ἁπάντων τῶν ἐν ταῖς Γραφαῖς μνημονευομένων φυτῶν ἀντιπροσωπευόντων ἀκριβῶς ταῦτα ἐν τῷ συνόλῳ των, εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος, διότι, ὡς εἴδομεν, οἱ μὲν γράψαντες τὰς Γραφὰς ὀλίγην ἔδιδον σημασίαν εἰς τὰ φυτά, οἱ δ' Ἑβδομήκοντα ἴσως καὶ αὐτοὶ δὲν ἦσαν κάτοχοι ἐπαρκῶν βοτανικῶν γνώσεων ὥστε ἀμέμπτως νὰ μεταφράσωσι τὰς τῶν Ἑβραίων φυτολογικὰς λέξεις, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων, ἐλλείψει πηγῶν ἐπισήμων δυναμένων νὰ διαφωτίσωσι τοὺς ἀποροῦντας ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας τῶν Ἑβραϊκῶν λέξεων, οὐδεὶς δεόντως κατώρθωσε νὰ ἐξακριβώσῃ ὅ,τι οἱ προγενέστεροι ἀφῆκαν σφαλερὸν καὶ ἀόριστον.

Ἐν τῇ μελέτῃ λοιπὸν τῶν ἐν ταῖς Γραφαῖς ἀναφερομένων φυτῶν δέον τρεῖς νὰ παραδεχθῶμεν κατηγορίας, καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην νὰ καταλέξωμεν τὰ φυτὰ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἴδους τῶν ὁποίων οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ δώσωμεν ὅσας δυνηθῶμεν λεπτομερείας πρὸς πληρεστέραν τῆς φύσεώς των καὶ τῶν ἰδιοτήτων των παράστασιν. Εἰς τὴν δευτέραν ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θεωροῦνται ὡς ὅροι γενικοὶ μὴ ἐφαρμοζόμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς ἓν εἶδος ἀλλ' εἰς πολλὰ τοιαῦτα εἰς τὴν ἰδίαν ἀνήκοντα τάξιν, ὡς λ. χ. τὸ ξύλον Γοφὲρ ἐξ οὗ ὁ Νῶε κατεσκεύασε τὴν Κιβωτὸν καὶ τὸ ὁποῖον θεωρεῖται μετὰ πολλῆς πιθανότητος ὡς προερχόμενον ἐκ δένδρων ἀνηκόντων εἰς τὴν τάξιν τῶν Ρητινωδῶν ἢ Κωνοφόρων, ἀγνοεῖται ὅμως τὸ εἶδος εἰς ὃ πρέπει ν' ἀποδοθῇ. Εἰς τὴν τρίτην δὲ καὶ τελευταίαν κατηγορίαν ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὁποίων μεγάλη ἐπικρατεῖ ἀβεβαιότης καὶ ἀσάφεια, ὡς λ. χ. τὰ μυστηριώδη δένδρα τοῦ κήπου τῆς Ἐδὲμ ἐπὶ τῆς φύσεως τῶν ὁποίων οἱ τὰς Γραφὰς ἑρμηνεύοντες καὶ σχολιάζοντες, πολὺ συζητήσαντες εἰς οὐδὲν κατέληξαν θετικὸν συμπέρασμα.

Ἀλέξ. Μακκᾶς

ΘΕΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Α΄. Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ

β΄) Ἡ προφητεία τῶν Ἰουδαίων.

Γ΄.

Ἐπὶ τῶν Διαδόχων ἡ Παλαιστίνη ἀπέβη ἡ παλαίστρα ἀτελευτήτων ἀγώνων μεταξὺ τῶν κυριάρχων τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσίας, πρῶτος δὲ τῷ 320 Πτολεμαῖος ὁ α΄ εἰσβαλὼν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἄνευ ἀντιστάσεως ἐν σαββάτῳ ὡς ἐπὶ θυσίᾳ ἀπήγαγε πολλοὺς τῶν τε Ἱεροσολυμιτῶν καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς γῆς Ἰουδαίους αἰχμαλώτους εἰς Αἴγυπτον. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἄρχονται τὰ προοίμια τῆς ὁριστικῆς τοῦ ἰουδαϊκοῦ Ἔθνους διασπορᾶς. Διότι οἱ Ἰουδαῖοι ἤρξαντο νῦν, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ κοσμοπολιτικοῦ ἤδη ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὠθούμενοι ὑπὸ τῶν οἴκοι ἐκ τῶν ἀδιαλείπτων μεταξὺ Σαμαρειτῶν καὶ αὐτῶν ἢ μεταξὺ τῶν Διαδόχων τοῦ μ. Ἀλεξάνδρου διαπληκτισμῶν, νὰ ποθῶσιν ἑκουσίως τὸν ἐκπατρισμὸν καὶ τὴν ἐγκατάστασιν ἐν χώραις, ἐν αἷς ἀσφάλεια ζωῆς καὶ εὐμάρεια παρεῖχον εὐνοϊκὸν ἔδαφος πρὸς ἐπιτυχῆ ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν φυλετικῶν αὐτῶν χαρισμάτων. Οὕτως ἡ Παλαιστίνη ἠρημοῦτο ὁσημέραι, γυμνουμένη τῶν ἀεὶ ἀρίστων Ἰουδαίων, οἱ δ᾿ ἀπομένοντες βαθμηδὸν ἐπιμειγνύμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἢ Ἑλληνιστὰς ἀπέβαινον οἱονεὶ νόθον τ[ὸ] ἰουδαϊκὸν ἔθνος, πολὺ διάφορον τοῦ ἀρχαίου τῶν παραδόσεων αὐτῶν ἀνεπιμείκτου καὶ καθαροῦ λαοῦ τοῦ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀνακάμψαντος.

Ἀπὸ τῆς ἐν Ἴψῳ μάχης ἐπὶ 93 ἔτη οἱ Ἰουδαῖοι παραμένουσιν ὑπὸ τοὺς Πτολεμαίους, ἀναπτύσσουσι δὲ στενωτάτας πρὸς τὴν Αἴγυπτον σχέσεις. Ἀλλ᾿ ἀπὸ τοῦ 207, μετὰ ματαίαν ἀπόπειραν δεκαπέντε ἔτη πρότερον, περιέρχεται ὑπὸ τοὺς Σελευκίδας ἡ Ἰουδαία ἀποβαίνει δὲ καὶ αὖθις τὸ θέατρον αἱματηρῶν ἀγώνων μεταξὺ τῶν Σελευκιδῶν καὶ τῶν Πτολεμαίων, περιέρχεται δ᾿ ὁριστικῶς εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Σελευκιδῶν τῷ 187 π. Χ.

Ὑπὸ τὸν πρῶτον σελευκίδην κυρίαρχον αὐτῶν Σέλευκον τὸν δ[΄] διήγαγον οἱ Ἰουδαῖοι ἐν εἰρήνῃ, ἀπέλαυσαν μάλιστα καὶ ἐξαιρετικο[ῦ]

δείγματος τῆς εὐνοίας αὐτοῦ, τῆς χορηγίας ἐκ τῶν βασιλικῶν προσόδων πασῶν τῶν εἰς τὰς καθημερινὰς ἐν τῷ Ναῷ θυσίας δαπανῶν.

Ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς καὶ διάδοχος τοῦ Σελεύκου δ' Ἀντίοχος δ' ὁ ἐπιφανὴς ἠθέλησε νὰ ἐξελληνίσῃ βιαίως τοὺς Ἰουδαίους καταπνίγων καὶ ἀφανίζων τὴν θρησκείαν αὐτῶν καὶ τὰ πάτρια ἔθη. Ὅθεν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐπέτρεψε τὴν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν πρῴην ἀρχιερέα Ἰάσονα ἐξωμοτῶν Ἰουδαίων ἵδρυσιν ἑλληνικοῦ γυμνασίου παρὰ τὸν Ναόν, ἐπανερχόμενος ἐξ Αἰγύπτου μετὰ τὴν ρωμαϊκὴν ἐπιταγὴν ἄπρακτος καὶ λυσσῶν ἐνδομύχως ἐξ ὀργῆς, ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰσῆλθεν ἐν σαββάτῳ ἀνενόχλητος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, πολλοὺς δὲ τῶν ἐναντιοφρονούντων ἀποκτείνας καὶ ἄφθονον λείαν λαβὼν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀντιόχειαν.

Μετὰ δύο ἔτη (τῷ 168 π. Χ.) ὁ Ἀντίοχος ἐπανῆλθεν ἐκ νέου ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ὡς φίλος πάλιν ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου. Ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἐγκατέστη ἀσφαλῶς ἐν τῇ πόλει διέταξε γενικὴν σφαγὴν φίλων καὶ ἐχθρῶν· ἐσύλησε πάντα τὰ ἐκ πολυτίμων μετάλλων καὶ ὑφασμάτων ἔτι κοσμήματα καὶ ἀναθήματα τοῦ Ναοῦ καὶ τοὺς κεκρυμμένους αὐτοῦ θησαυρούς· ἀπηγόρευσε τὰς καθημερινὰς εἰς τὸν Θεὸν θυσίας· μέγα πλῆθος τῶν ὑπολειφθέντων κατοίκων ἀπέστειλεν εἰς αἰχμαλωσίαν· ἐνέπρησε τὰ κάλλιστα τῆς πόλεως οἰκοδομήματα, κατηδάφισε τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ οἰκοδομήσας φρούριον ὑπερκείμενον τοῦ Ναοῦ ἔταξεν ἐν αὐτῷ φρουράν· ἐβεβήλωσε δὲ καὶ τὸν Ναὸν κτίσας βωμὸν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ θύσας ἐπ' αὐτοῦ σύας· ἀπηγόρευσε τὴν περιτομὴν καὶ ὥρισεν ὅτι θὰ ἀνιδρυθῶσι πανταχοῦ τεμένη καὶ βωμοὶ τῶν ἑλληνικῶν θεῶν, εἰς οὓς θὰ λατρεύωσι διὰ θυσιῶν χοίρων καθ' ἡμέραν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀπαρνούμενοι τὸν Ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ. Θάνατον δὲ μετὰ βασάνων ὥρισε τὴν ποινὴν τῆς παραβάσεως τούτων. Καὶ πολλοὶ Ἰουδαῖοι ὑπέμειναν καρτερικῶς ἀνεκδιηγήτους αἰκισμοὺς καὶ σταυρικὸν μετ' αὐτοὺς θάνατον, καὶ οὐ μόνον οἱ παραβάται τῶν εἰρημένων βασιλικῶν διαταγῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ παρ' οἷς ἤθελον τυχὸν εὑρεθῇ τὰ ἱερὰ πάτρια βιβλία, ὧν ὡσαύτως ἐκηρύχθη ἡ ἐξαφάνισις.

Τότε ὑπέστησαν τὸν φρικαλέον ἐν ζέοντι ἐλαίῳ θάνατον οἱ ἑπτὰ μακκαβαῖοι παῖδες μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ τοῦ διδασκάλου Ἐλεαζάρου.

Πᾶν τὸ πιεζόμενον ἀνθίσταται, καὶ ἡ ἀντίστασις εἶναι κατ᾽ εὐθεῖαν ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐπιφερομένην πίεσιν· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἰσχύει ἡ γενικὴ αὕτη ἀρχὴ προκειμένου περὶ λαῶν ὧν προσβάλλονται καὶ μολύνονται τὰ τιμιώτατα ἀγαθὰ καὶ τὰ μυχιαίτατα αἰσθήματα. Ἡ δὲ συμπεριφορὰ τῶν Σελευκιδῶν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν, ἧς ὑπὸ τὴν ἱερὰν σκέπην περιεσώθη τὸ Ἔθνος διὰ μέσου τοσούτων κινδυνωδῶν περιπετειῶν, δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ προκαλέσῃ ἐξέγερσιν τοῦ Ἔθνους εἰς ἀγῶνα ἄγριον περὶ ζωῆς καὶ θανάτου· διότι πᾶς ἄνθρωπος καὶ πᾶν ἔθνος ἐν τοῖς βαθυτάτοις μυχοῖς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ συναισθάνεται τὴν ἀλήθειαν ὅτι «ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν εὐγενῆ χρή».

Τὸν ἀναπόφευκτον ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα ἀνέλαβεν ὁ γέρων Ἀσμωναῖος ἱερεὺς Ματταθίας, ἐξελθὼν μετὰ τῶν πέντε υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη καὶ συναγαγὼν περὶ ἑαυτὸν τοὺς ζηλωτὰς τῆς πατρίου πίστεως τῷ 167 π. Χ., ἐμπνεύσας αὐτοῖς ἀκλόνητον πίστιν, ὅτι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς θὰ ἐβράβευεν ἐν τέλει τὸν δίκαιον ὑπὲρ τῆς εἰς Αὐτὸν πίστεως ἀγῶνα τῶν ζηλωτῶν Αὐτοῦ, καὶ διδάξας ὅτι καὶ ἐν σαββάτῳ δύνανται τὸν ἀγῶνα τοῦτον νὰ διεξάγωσι.

Αὐτῷ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ἐπαναστάσεως ἀποθανόντα τὸν Ματταθίαν διεδέξατο ὁ ἀνδρειότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰούδας, ὁ μακκαβαῖος διὰ τὸ ἀδάμαστον ἐπικληθείς, ὅστις λαμπρῶς κατανικήσας τετράκις τοὺς στρατηγοὺς τοῦ Ἀντιόχου κατέλαβε τὴν Ἱερουσαλήμ, νικήσας δ᾽ εἶτα τοὺς Ἰδουμαίους, τὸν στρατηγὸν τοῦ Ἀντιόχου Τιμόθεον, τοὺς Φοίνικας καὶ ἐκβαλὼν ἐκ τῆς Σαμαρείας τὸν στρατηγὸν τοῦ Ἀντιόχου Γοργίαν προσπαθεῖ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἰουδαίας, ἀδιαλείπτως μαχόμενος κατὰ τῶν πανταχόθεν ἐπερχομένων στρατιῶν τῶν Σελευκιδῶν ἢ τῶν συμμάχων αὐτῶν, καὶ ἐπικαλεσάμενος ἐν τέλει καὶ τὴν προστασίαν τῶν Ρωμαίων.

Ἡ ἐπανάστασις ἐξηκολούθησεν αἱματηρὰ καὶ μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἰούδα ἐπὶ τοῦ γενναίου ἀδελφοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Ἰωνάθαν, ἐφ᾽ οὗ ἡ ἰουδαϊκὴ δύναμις καθίσταται ἁμίλλημα μεταξὺ τῶν ἀλληλομαχούντων περὶ τῆς βασιλείας τῆς Συρίας Ἀλεξάνδρου Βάλλα καὶ Δημ. Σωτῆρος, ὧν ὁ μὲν δεύτερος ἀναγνωρίζει τὸν Ἰωνάθαν διοικητὴν τῆς Παλαιστίνης, ὁ δὲ πρῶτος, ὑπερισχύσας ἐν τέλει, ἀναγνωρίζει αὐτὸν ἐθνάρχην τῶν Ἰουδαίων τῷ 183 π. Χ.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Μὴ ἐγκαταλείπετε ἀλλήλους.

«Οὐκέτι κληθήσῃ καταλελειμμένη».
(Ησ. ξβ΄ 4).

Ἐγκαταλελειμμένη! Δὲν γνωρίζω πλέον πένθιμον λέξιν. Δὲν ἀντηχεῖ ὡς ἐπικήδειος κωδωνοκρουσία;

Τὸ νὰ μὴ ἔχῃ τις γνωρίσῃ ποτὲ τὴν πραγματικὴν ἀγάπην εἶναι μέγα κενόν, ἀλλ᾽ εἶναι ὀλιγώτερον δυστυχὴς ἐκείνου, ὅστις, ἀφοῦ ἔχει ὑπερβολικὰ ἀγαπηθῇ, κατόπιν αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἐγκαταλελειμμένον.

Νὰ ζῇ τις ἐγκαταλελειμμένος εἶνε ὡς ὁ χειμὼν μετὰ τὴν ἄνοιξιν, ἡ λύπη μετὰ τὰ ἑορτάσιμα ᾄσματα, ὁ θάνατος μετὰ τὴν ζωήν!

Ἰδοὺ εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς δύο ὑπάρξεις ἀφωσιώθησαν ἡ μία εἰς τὴν ἄλλην. Εἶπον ἐνδομύχως: «Πάντοτε». Μετ᾽ ὀλίγον ὅμως ἡ μία ἀποσύρεται βεβαρημένη, φύσει οὖσα ἀσταθὴς καὶ ἐπιπολαία. Ὀνειρεύεται νέας χαρὰς καὶ δὲν λυπεῖται σχεδὸν διόλου διὰ τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα προξενεῖ.

Ὡς ἐξ ἐνστίκτου ἡ συμπάθειά σου κλίνει πρὸς ἐκείνην, ἡ ὁποία μόνη τοῦ λοιποῦ θέλει ὀνομάζεσθαι «ἐγκαταλελειμμένη» καὶ ἔχεις δίκαιον. Ἐν τούτοις, πίστευσόν με, ἐκ τῶν δύο τούτων ὑπάρξεων ἡ μᾶλλον ἀξιολύπητος εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐγκαταλείπει. Εἶναι καλλίτερον νὰ ὑποφέρῃ τις καὶ νὰ μένῃ πιστὸς ἢ ἀπερχόμενος μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη νὰ σπείρῃ κατὰ τὴν διαβασίν του ἐρείπια.

Ἀλλ᾽ ἰδοὺ ἡ γῆ, ἐν ᾗ δὲν ὑπάρχει πλέον «ἐγκαταλελειμμένη», εἶναι ἡ γῆ ἡ χριστιανική.

Ὁ Θεὸς ἐπεσκέφθη ἡμᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ· ἀνανεώνει δὲ καθημερινῶς, ἑκάστην ὥραν, τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην, ἡ ὁποία ἔχει γίνῃ πρὸ δύο σχεδὸν χιλιάδων ἐτῶν. Παρουσιάζεται ἡμῖν πλήρης συγγνώμης καὶ τρυφερότητος, ὡς ὁ φίλος, ὅστις ἀφ᾽ ἧς ἀφωσιώθη δὲν ἀποσύρεται πλέον. Πήγαινε λοιπὸν πρὸς Αὐτόν, μεῖνε παρ᾽ Αὐτῷ καὶ δὲν θὰ γνωρίσῃς πλέον τὰς θλίψεις τῆς καθολικῆς καὶ ἀπολύτου ἐγκαταλείψεως.

Ἐν Αὐτῷ καὶ δι᾽ Αὐτοῦ μόνον ἔκλεξον ἤδη τὰς συμπαθείας σου καὶ ὑπὸ τὴν γλυκεῖαν σκιὰν Ἐκείνου, Ὅστις εἶναι πάντοτε πιστός, δὲν θὰ θελήσητε, δὲν θὰ δυνηθῆτε πλέον νὰ ἐγκαταλίπητε ἀλλήλους.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Ε. Α. Κ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱ. Σύνοδος. — Περίοδος ΞϚ', συνεδρία α', 24 Σε. 1918. — Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην συνεδρίαν τῆς Ἱ. Σ. ἀνεκοινώθη τὸ ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Θεσσαλιώτιδος κ. Εὐθυμίου, Δημητριάδος κ. Γερμανοῦ, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβροσίου καὶ Γυθείου-Οἰτύλου κ. Διονυσίου.

Μετὰ ταῦτα ἡ Ἱ. Σ. προέβη εἰς τὰς τακτικὰς αὐτῆς ἐργασίας, ὧν τὰ κυριώτερα θὰ δημοσιεύῃ ὁ «Ε. Κ.» ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους κατὰ τὸ σύνηθες.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν πρὸς τὸν στρατόν.—Ἐξ Ἀμερικῆς ὁ πανιερ. Μητροπ. Ἀθηνῶν ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν ἐν τῷ Μακεδονικῷ μετώπῳ Ἑλληνικὸν στρατὸν διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τάδε:

«Ἀπὸ τῆς πρωτευούσης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑπερπηδᾷ ἡ ψυχή μου τοὺς ὠκεανοὺς καὶ τὰς ἠπείρους, ὅπως ἑνωθῇ μεθ' ὑμῶν εἰς τὴν ἡμέραν τῶν θριάμβων σας. Οἱ ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφοί σας χειροκροτοῦν τὴν νίκην, ἐγὼ δ' ἀναμένω τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διαβεβαιώσεως, ἥν μοι ἐδώκατε ὅτε ἤμην μεθ' ὑμῶν εἰς μέτωπον, ὅτι ἀπὸ Σόφιας θὰ βαδίσετε πρὸς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν διὰ νὰ τὴν ἀναστήσετε καὶ τελειώσῃ ὁ Πατριάρχης τὴν πρὸ 465 ἐτῶν διακοπεῖσαν λειτουργίαν».

Ἱεροσολυμιτικά. — Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ «Πανταίνῳ» Ἀλεξανδρείας δήλωσιν, καθ' ἥν, κατ' εἰδήσεις διαβιβασθείσας δι' ἐπιστολῶν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, δύο τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἱερουργήσαντες κατ' Αὔγουστον ἐν ἑορταῖς πανηγυρικαῖς, παρέλιπον τὸ κανονικὸν μνημόσυνον τοῦ ὑπὸ τῶν τούρκων ἐν ὑπερορίᾳ κρατουμένου Πατριάρχου Δαμιανοῦ.

Ὁ «Πάνταινος» ἐπιλέγει, ὅτι «τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐξηγεῖται δι' εἰδήσεων ἀπὸ τῆς Ἁγίας Πόλεως, χρονολογουμένων ἀπὸ 23ης Αὐγούστου, καθ' ἃς οἱ ἁγιοταφῖται Πατέρες ὑπέγραψαν ἔγγραφον, δ' οὗ, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σιὼν ἐπανερχομένης εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτῆς, τὴν ἀπὸ 13ης Δεκεμβρίου 1908, ὁ τέως κατέχων τὸν θρόνον Δαμιανὸς θεωρεῖται κατὰ τὴν πρᾶξιν ἐκείνην, ἔκπτωτος τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ ἀποκηρύσσεται ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος».

Κατὰ τὰς αὐτὰς εἰδήσεις, τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐπεδόθη τῇ Ὑψηλῇ Κυβερνήσει ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει.

Τῶν σοβαρωτάτων τούτων εἰδήσεων οὐδεμίαν ἀγγελίαν ἔχομεν ἐνταῦθα ἀπὸ Ἱεροσολύμων μέχρι τῆς σήμερον, ἀγνοεῖ δ' αὐτὰς παντελῶς καὶ ὁ ἐνταῦθα Πανοσ. Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου.

Τὰ ἐν Παλαιστίνῃ γεγονότα. Οὐχ ἧττον τῆς βουλγαρικῆς ραγδαία ὑπῆρξεν ἡ τουρκικὴ ἐν Παλαιστίνῃ κατάρρευσις. Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ στρατηγὸς Ἄλλεμπυ ἀναζεύξας ἀπὸ τῆς περὶ τὰ ἀρχαῖα ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας στρατοπεδείας καὶ ἐπιτεθεὶς κατὰ τῶν ἀπέναντι αὐτοῦ ὠχυρωμένων ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ γερμανοῦ στρατηγοῦ Λίμαν φὸν Σάνδερς τουρκικῶν δυνάμεων συγκειμένων ἐκ τριῶν στρατιωτικῶν σωμάτων ἐξηνάγκασεν αὐτὰς εἰς ἄτακτον ὑποχώρησιν ἐντεῦθεν τε καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἔνθα ἔδρων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄγγλων καὶ γάλλων ἀξιωματικῶν αἱ ἀρτίως ὀργανωθεῖσαι ἀραβικαὶ δυνάμεις τοῦ βασιλέως τῆς Χετζάζης. Μέχρι τῆς 10 Σεπτ. ἡ τουρκικὴ παράταξις εἶχε διασπασθῇ, πολλῶν δὲ τμημάτων αὐτῆς εἶχεν ἀποκοπῇ ἡ ὑποχώρησις, ὁ σιδηρόδρομος τῆς Χετζάζης εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ τῶν Ἀράβων εἰς πλεῖστα σημεῖα, οἱ δὲ Βρεττανοὶ διελθόντες τὴν Σαμάρειαν εἰσέβαλον εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εἶχον φθάσῃ μέχρι τῆς Τιβεριάδος. Τὰ δυτικῶς τοῦ Ἰορδάνου δρῶντα δύο τουρκικὰ στρατιωτικὰ σώματα κυκλωθέντα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀφῆκαν εἰς χεῖρας τῶν νικητῶν 250 πυροβόλα, 18 χιλιάδας αἰχμαλώτων καὶ ἅπαντα τὰ ἐφόδια καὶ μεταγωγικὰ μέσα αὐτῶν.

Μέχρι τῆς 12 τοῦ μηνὸς εἶχε καταληφθῇ ἡ Καΐφα καὶ ἡ Πτολεμαῒς, οἱ δὲ αἰχμάλωτοι τῶν Ἄγγλων ηὐξήθησαν εἰς 25,000.

Τῇ ὑστεραίᾳ ἡ Τιβεριὰς ἔπιπτεν εἰς

εῖρας τῶν ἀκατασχέτως προελαυνόντων νικητῶν, συγχρόνως δ' οἱ αἰχμάλωτοι αὐτῶν ηὐξάνοντο εἰς 42,000, ἐν ὧ τὰ ὑπολειπόμενα λείψανα τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ τουρκικοῦ στρατοῦ ἐξεδήλουν τὴν πρόθεσιν ἵνα παραδοθῶσιν. Τῇ 15 τοῦ μηνὸς ἐξηγγέλετο ἡ τελεία συντριβὴ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Τούρκων καὶ ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι εἶχον ἀνέλθῃ εἰς 59,000 τὰ δὲ κυριευθέντα τηλεβόλα εἰς 325, παραδοθέντων εἰς τοὺς Βρεττανοὺς καὶ τῶν λειψάνων τῆς ἀνατολικῶς τοῦ Ἰορδάνου δρώσης τουρκικῆς στρατιᾶς ἀνερχομένων εἰς δεκαισχιλίους περίπου ἄνδρας.

Οὕτως ἀνεῴχθη σχεδὸν ἀκώλυτος ἡ εἰσβολὴ τῶν Ἄγγλων εἰς Συρίαν, αἵτινες τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ (19) εἰσήρχοντο εἰς τὸν «ὀφθαλμὸν τῆς Ἀνατολῆς», τὴν Δαμασκόν, συλλαμβάνοντες ἑτέρους ἑπτακισχιλίους αἰχμαλώτους. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνηγγέλλετο ἡ ἀθόρυβος καὶ λαθραία φυγὴ τοῦ στρατηγοῦ Λίμαν φὸν Σάνδερς διὰ Κπόλεως εἰς Γερμανίαν, ὀλίγῳ δὲ βραδύτερον ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι τῶν βρεττανῶν Τοῦρκοι ηὐξήθησαν εἰς 90 περίπου χιλιάδας. Οὕτω ἡ περαιτέρω προέλασις τῶν Βρεττανῶν ἀποβαίνει ἀκώλυτος· μία μετὰ τὴν ἄλλην περιέρχονται εἰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τῶν Συμμάχων αἱ πόλεις καὶ ἐπαρχίαι τῆς Συρίας. Μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Δαμασκοῦ, αἱ ἔνδοξοι πόλεις τῆς ἀρχαιότητος, αἵτινες ὡς καὶ ἐκείνη, ἐμαράνθησαν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κακοδαιμονίαν, ἀπολυτροῦνται εἰς νέαν ζωὴν καὶ ἀκμήν· ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδών, ὧν τὰ ὀνόματα ἐνθυμίζουσιν ἕνα περιφανῆ πολιτισμὸν τῆς ἀρχαιότητος, περιῆλθον μετὰ τὴν Πτολεμαΐδα εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐλευθερωτῶν, καὶ τὸ μέγα κέντρον τῆς μεσαιωνικῆς ἀκμῆς τῆς Συρίας καὶ τῆς Δαμασκοῦ ἰσάξιον ἐπίνειον, ἡ Βηρυτός, κατελήφθη πρὸ τετραημέρου ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἀποβιβασθέντων ἐκ τῶν θαλασσίων κολοσσῶν τῆς μεγάλης Δημοκρατίας.

Πολεμικὸν Ἡμερολόγιον: Μετὰ τὴν ἧτταν τῶν Βουλγάρων ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς μεταξὺ Συμμάχων καὶ Βουλγαρίας στρατιωτικῆς συμβάσεως, τῇ 18 Σεπτ. τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα ἀνακατέλαβον τὰς Σέρρας. — 19, διάσπασις τῆς γραμμῆς Χίνδεμπουργ καὶ πτῶσις τοῦ Σαίν Καντέν, καὶ εἴσοδος τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων εἰς τὸ Καμπραί. — Ὁ στρατηγὸς Ἄλλεμπυ ἀγγέλλει ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ μέχρι τῆς 14 Σεπτ. συνελήφθησαν 50,000 αἰχμάλωτοι καὶ 325 τηλεβόλα. Καθ' ὅλην τὴν Ἀγγλίαν τελοῦνται δοξολογίαι ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Παλαιστίνης ἀπὸ τῶν Τούρκων. Κατάληψις τῆς Δαμασκοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων καὶ αἰχμαλωσία 7,000 Τούρκων. — 20, φῆμαι περὶ ἀποστολῆς ἀντιπροσώπων ὑπὸ τῶν Τούρκων πρὸς τοὺς Ἄγγλους πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν. — Οἱ Ἄγγλοι κατέλαβον τὴν Ἀρμαντιέρ. Οἱ Ἕλληνες κατέλαβον Δεμὶρ-Χισσὰρ καὶ τὰ Σκόπεια. — 22, παραίτησις τοῦ Βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδου ὑπὲρ τοῦ διαδόχου Βόριδος. Ἐπίθεσις ἐπιτυχὴς συμμαχικοῦ στόλου κατὰ τοῦ Δυρραχίου καὶ κατάληψις τοῦ λιμένος του. Οἱ Σέρβοι συγκρούονται πρὸς τοὺς Αὐστριακούς. — 23, διακοπὴ τῆς μεταξὺ Βιέννης-Κπόλεως σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας. Ἀνασχηματισμὸς τοῦ γερμανικοῦ ὑπουργείου καὶ προτάσεις τοῦ νέου Ἀρχικαγγελαρίου Πρίγκηπος Μὰξ τῆς Βάδης περὶ εἰρήνης ἐπὶ βάσει τῶν δηλώσεων τοῦ Οὐΐλσων τῆς 14 Σεπτ. Ἐπάνοδος τοῦ κ. Βενιζέλου ἐκ Μακεδονίας καὶ λόγος του πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἀπάντησιν ἐπισήμου προσφωνήσεως τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας Βόρις ἐκδίδει ὀκάζιον περὶ ἀποστρατεύσεως τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ. Κατάληψις τῆς Τύρου ὑπὸ τῶν Ἄγγλων. Ἀπελευθέρωσις τῆς Ρέϊμς. Τρεῖς ἀπεσταλμένοι τοῦ βαλῆ Σμύρνης μεταβαίνουσιν εἰς Μυτιλήνην πρὸς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν ἁρμοδίων τῆς Συνεννοήσεως. — 24, Αἱ γερμανικαὶ προτάσεις κρίνονται αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ τύπου τῆς Συνεννοήσεως. Φρικιαστικαὶ λεπτομέρειαι περὶ τῆς ἐρημώσεως, ἣν προὐξένησαν οἱ Βούλγαροι ἐν τοῖς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατασχεθεῖσι δια μερίσμασι τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας. Ἀνακατάληψις τῆς Δράμας καὶ τῆς Καβάλλας. — 25, ἀποδημία τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Κατάληψις τῆς Σιδῶνος ὑπὸ τῶν Ἄγγλων. — 26, πτῶσις τῆς Νεοτουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμὸς νέας. Κατάληψις τῆς Βηρυτοῦ ὑπὸ τῶν Γάλλων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινοῦται, ὅτι ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ριζάρειον Σχολὴν τριάκοντα ὑποτρόφων τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐπέτυχον κατὰ σειρὰν ἱκανότητος οἱ ἑξῆς:

1) Γιωτόπουλος Ἀθανάσιος, 2) Μακρῆς Εὐάγγελος, 3) Τσιτσιπῆς Λουκᾶς, 4) Νικολοῦτσος Γεώργιος, 5) Μιζάλης Ἰωάννης, 6) Σαμοθράκης Κωνσταντῖνος, 7) Γαϊτᾶνος Ἰωάννης, 8) Μαντζίκος Κωνσταντῖνος, 9) Παπαβασιλείου Βασίλειος, οἵτινες διορισθέντες ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δύνανται καταβάλλοντες τὸ ὑπὸ τῆς σχετικῆς Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ὡρισμένον ποσόν, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Σχολήν.

Ἐπιθυμοῦσα δὲ ἡ Σύνοδος νὰ πληρώσῃ καὶ τὰς ὑπολειπομένας θέσεις προκηρύσσει πρὸς τοῦτο νέον διαγωνισμὸν ἐνεργηθησόμενον ἐν τῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος, ὅσοι παρουσιάσωσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τούτου α'.) Ἀπολυτήριον τοὐλάχιστον Ἑλληνικοῦ Σχολείου μετὰ βαθμοῦ τοὐλάχιστον «καλῶς» καὶ διαγωγῆς τοὐλάχιστον κοσμίας. β'.) Πιστοποιητικὸν τοῦ οἰκείου Δημάρχου ἢ Προέδρου ἐμφαῖνον ὅτι, οὗτος ἄγει ἡλικίαν οὔτε μικροτέραν τοῦ 13 οὔτε ἀνωτέραν τοῦ 18 ἔτους. γ'.) Συμμαρτυρίαν Πνευματικοῦ, ὅτι δὲν κωλύεται ἵνα ἱερωθῇ, καὶ δ'.) Πιστοποιητικὸν ἰατροῦ, ὅτι εἶνε ὑγιής.

Ὁ διαγωνισμὸς θέλει ἐνεργηθῇ ἐπὶ τῆς ὕλης τῆς διδαχθείσης ἐν τῷ Σχολαρχείῳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1918. Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Β'. Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Ἱερ. Μπόκολας

Καταβολαὶ ὑπὲρ τοῦ Οἴκου Τυφλῶν.

98) Σεβ. Ἐπίσκοπος Κισσάμου καὶ Σελίνου δρχ. 286.60, 99) Σεβ. Ἐπίσκοπος Γόρτυνος (γ' δόσις) δρχ. 100, 100) Σεβ. Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου δρ. 159, 101) Σεβ. Ἐπίσκοπος Ἱερᾶς καὶ Σητείας (β' δόσις) δρ. 100, 102) Ναὸς Ἁγ. Παρασκευῆς Λαυρείου δρ. 10.20, 103) Ναὸς Βασιλικοῦ Κιάτου δρ. 20, 104) Ναὸς Προφ. Δανιὴλ Ἀθηνῶν δρ. 40.80, 105) Εὐαγγελίστρια Κριεκουκίου δρ. 40, 106) Ἐπισκ. Ἐπιτροπὴ Ἠλείας δρ. 500, 107) Ναὸς Ἁγ. Φιλίππου καὶ Βλασσαροῦς δρ. 15, 108) Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης δρ. 1093.95, 109) Σεβ. Ἐπίσκοπος Πέτρας δρ. 295.35, 110) Ἐπισκ. Ἐπιτροπὴ Λευκάδος δρ. 210, 111) Ναὸς Βραχατίου δρ. 10, 112) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας δρ. 410, 113) Σεβ. Ἐπίσκ. Ἱερᾶς καὶ Σητείας (γ' δόσις) δρ. 100, 114) Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας δρ. 326, 115) Σεβ. Ἐπίσκ. Ἀρδαμερίου δρ. 155, 116) Σεβ. Ἐπίσκ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας δρ. 328.75, 117) Ἅγιος Παῦλος Ἀθηνῶν δρ. 140, 118) Σεβ. Ἐπίσκ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν δρ. 500, 119) Σεβ. Μητροπολ. Χίου δρ. 767.80, 120) Σεβ. Μητροπολ. Σάμου δρ. 309, 121) Σεβ. Ἐπίσκ. Γόρτυνος (δ' δόσις) δρ. 100, 122) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας δρ. 252, 123) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μαντινείας καὶ Κυνουρίας δρ. 439.05, 124) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μεσσηνίας δρ. 598, 125) Σεβ. Ἐπίσκοπος Ἱερᾶς καὶ Σητείας (γ' δόσις) δρ. 100, 126) Ἅγ. Διονύσιος Πειραιῶς δρ. 9.20, 127) Σεβ. Ἐπίσκ. Χαλκίδος δρ. 697,45, 128) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Ἄρτης δρ. 112, 129) Σεβ. Ἐπίσκ. Γόρτυνος (ε' δόσις) δρ. 35, 130) Σεβ. Ἐπίσκ. Εὐρυτανίας δρ. 455, 131) Σεβ. Μητροπολ. Μογλενῶν καὶ Φλωρίνης δρ. 246, 132) Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Κεφαλληνίας δρ. 140, 133) Σεβ. Ἐπίσκοπος Δημητριάδος δρ. 400, 144) Σεβ. Ἐπίσκοπος Φθιώτιδος δρ. 150.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ